

Financiële gevolgen Corona virus (3e report)

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	bestuurlijke representatie	bestuurlijke representatie; Door het wegvallen van een aantal bestuurlijke representatieve ontvangsten en evenementen alsmede overige kosten zijn de uitgaven lager.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	82					
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	bestuurlijke representatie	Pilot interne studio; Er draait een pilot van 2 maanden (eind november 20 - januari 21) met een interne studio om een verdere verbinding in participatie met inwoners en interne verbinding met ambtenaren vorm te geven. In deze tijd vragen we inwoners en ambtenaren om zoveel mogelijk thuis te blijven. We merken dat de behoefte aan verbinding groter wordt. We zien daarbij een verschuiving in de samenleving naar meer online activiteiten. In de pilot ondersteunt de studio onze digitale participatie en proberen we verbinding te houden met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Specifiek participatie van inwoners, bedrijven en organisaties rondom actuele onderwerpen is wekelijks in de verschillende rubrieken terug te vinden. Daarnaast is er ook aandacht voor interne communicatie en communicatie rond projecten Met deze pilot kunnen we in de coronatijd verbonden blijven en tevens onderzoeken of dit nieuwe middel toegevoegde waarde kan hebben op het terrein van communicatie en participatie.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-84					
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	bestuurlijke representatie	Sinterklaasfilm; na de gezamenlijk inzet van de transitie van Piet, en het vervolgens door corona - wegvallen van de fysieke intocht is met alle comités besloten tot een filmische weergave.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-38					
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	communicatie	Vanwege het coronavirus zijn er extra uitgaven gedaan voor communicatie richting inwoners, bedrijven en instellingen. Het betreft o.a. uitgaven voor een lokaal (dagelijks) tv journaal, extra pagina's in de Bossche omroep, advertenties in Brabants Dagblad en social media.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-100					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	campagne #samenzijnwijdDenBosch	Deelname aan de campagne SamenrijwijdDenBosch om lokale ondernemers te ondersteunen inclusief het organiseren van webinars voor ondernemers detailhandel.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-80					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	minder evenementen	Als gevolg van corona gaan meerdere citymarketingevenementen niet door waardoor kosten worden bespaard.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	80	80				
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	De Bossche Zomer	Stimuleren en ondersteunen horeca in combinatie met cultuur	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-300					
Ruimte voor economie en voorzieningen	0.10 Mutaties reserves	De Bossche Zomer	Inzet evenementenfonds ter dekking van Bossche Zomer	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	300					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	De Bossche Winter	Stimuleren en ondersteunen horeca, retail en cultuur; zie RV Bossche Winter (Dekking vanuit evenementenfonds, CM, bestuurlijke representatie en Uitvoeringsagenda horeca en detailhandel & Duurzame ontwikkeling economie)	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-300					
Ruimte voor economie en voorzieningen	0.10 Mutaties reserves	De Bossche Winter	Inzet evenementenfonds ter dekking van Bossche Winter	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	150					
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	De Bossche Winter	dekking Bossche winter vanuit budget bestuurlijke representatie	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	30					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	De Bossche Winter	dekking Bossche winter vanuit budget bestuurlijke representatie	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	50					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	De Bossche Winter	dekking Bossche winter vanuit budget Uitvoeringsagenda horeca en detailhandel & Duurzame ontwikkeling economie	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	70					
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	tijdelijke vergaderruimte voor gemeenteraad	Tijdens de herinrichting van het bestuurscentrum is de raadszaal niet beschikbaar voor vergaderingen. Bedoeling was dat de raadsvergaderingen plaats zouden vinden in het provinciehuis en de commissievergaderingen in het stadskantoor. Door Corona moeten we uitwijken naar een andere locatie. De ruimtes in stadskantoor zijn te klein en de ruimte bij de provincie is niet beschikbaar. De vergaderingen vinden nu plaats in de Maaspoort.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-55	-55				
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	bewonersonderzoeken en corona dashboard	uitvoeren bewoners onderzoeken en bijhouden corona dashboard	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-10					
Beleggingen en overige baten en lasten	0.4 Overhead	maatregelen stadskantoor, stadhuis, en bestuurscentrum	In verband met hygiëne maatregelen/aanpassingen kantoren op 1,5 meter (130K pjr), corona guards (60K pjr), extra capaciteit BHV-ers (12K), online en digitale vergaderfaciliteiten (50K pjr) en faciliteren thuiswerken (90 k pjr) zijn extra kosten gemaakt. Daarnaast is er sprake van beperkte kostendaling voor faciliteiten als koffie, printen etc. (10K)	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-323	-332				

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Beleggingen en overige baten en lasten	0.4 Overhead	hybride vergaderen	De vergaderruimtes in het stadskantoor geschikt maken om tegelijkertijd op locatie en online samen te kunnen vergaderen.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact		-55				
Beleggingen en overige baten en lasten	0.4 Overhead	externe vergaderfaciliteiten	Bij verschillende afdelingen is behoefte om elkaar coronaproof te kunnen ontmoeten; bv voor een afdelingsoverleg, kennismaking, afscheid etc. Binnen het stadskantoor hebben we niet de mogelijkheid om hierin op een veilige manier te voorzien omdat we onvoldoende grote ruimtes hebben. We gaan hiervoor ruimtes huren bij de Maaspoort	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact		-25				
Beleggingen en overige baten en lasten	0.4 Overhead	Mobiliteitskaart	Er is minder woon-werkverkeer en er worden minder dienstreizen gemaakt. Vanaf 1 augustus zijn de treinabonnementen van medewerkers tijdelijk stopgezet.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	150	112				
Beleggingen en overige baten en lasten	0.4 Overhead	achterstanden arbo	extra werkzaamheden Arbo coordinator. achterstand werkzaamheden moeten in 2021 nog ingehaald worden.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact		-35				
Wonen en werkomgeving	8.1 Ruimtelijke ordening	Omgevingswet	In 2020 noemde de minister het coronavirus als aanleiding en belangrijke oorzaak voor haar besluit om de inwerkingtreding van de Omgevingswet met een jaar uit te stellen. Dit uitstel en de gevolgen van het virus in de bedrijfsvoering hebben geleid tot een temporisering van de activiteiten. Een deel van het in 2020 geplande inhoudelijk werk is daardoor doorgeschoven naar 2021. Belangrijke budgettaire nadelen zijn de extra coördinatie-inspanning en in-efficiency in de uitvoering. Extra coördinatie-inspanning: het programma dient een jaar extra in de lucht te blijven, waardoor programmamanagement en -coördinatie doorlopen. Voordeel van dit extra jaar zit in het kunnen oefenen en aanscherpen van de gewijzigde processen, nieuwe werkwijzen en nieuwe systemen. Dit is essentieel voor de gewenste continuïteit in vergunningverlening, planvorming en beleidsontwikkeling. In-efficiency in de uitvoering: de voorbereidingen op de Omgevingswet zijn bijzonder complex en integraal van karakter en vergt veel innovatief samenspel over afdelingen en sectoren heen. Deze samenwerkingsprocessen komen in een online-omgeving slecht tot hun recht. Agile werken heeft dit budgettaire nadeel weliswaar beperkt maar niet kunnen compenseren. Voor de extra kosten door het uitstel van de Omgevingswet is nog geen compensatie van het rijk gekomen, maar de discussies tussen VNG en het rijk lopen hierover nog. Wellicht dat deze compensatie alsnog komt. Voor het ICT deel is sprake van dubbele licentiekosten als gevolg van corona (37 K)	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-109	-335				
Cultuurhistorische kwaliteit	5.5 Cultureel erfgoed	Afdracht varen op basis van vaarconcessie met Stichting Binnendieze	De Stichting Binnendieze draagt jaarlijks 25% van haar omzet vaarrechten af aan de gemeente (inkomsten investeringen "Restauratie en ontwikkeling militair erfgoed"). Dit is ongeveer € 350.000, gebaseerd op € 1.400.000 omzet. In 2020 zal -als gevolg van corona- de omzet naar verwachting € 100.000 bedragen. Dat betekent een verwachte afdracht van ongeveer € 25.000 en daarmee dus € 325.000 minder inkomsten voor de gemeente. Redenen voor verminderde omzet zijn dat het vaarseizoen van 7 maanden is verkort met 3 maanden, het aantal vaargasten per boot is teruggebracht van 16 naar 4 personen en het aantal vaarbewegingen is teruggebracht met 50%. Van de afdracht varen wordt jaarlijks € 100.000 ingezet voor het onderhoud van de Binnendieze.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-325					
Cultuurhistorische kwaliteit	5.5 Cultureel erfgoed	Verlaging investeringskrediet restauratie militair erfgoed	De lagere afdracht van Stichting Binnendieze leidt tot afboeking van het beschikbaar gestelde krediet.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	225					

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Cultuurhistorische kwaliteit	5.5 Cultureel erfgoed	Afdracht varen op basis van vaarconcessie met Stichting Binnendieze	De Stichting Binnendieze draagt jaarlijks 25% van haar omzet vaarrechten af aan de gemeente (inkomsten investeringen "Restauratie en ontwikkeling militair erfgoed"). Dit is ongeveer € 350.000, gebaseerd op € 1.400.000 omzet bij een vaarseizoen in de periode april-oktober. Voor 2021 is nog geen inschatting te maken van de te verwachten omzet en daarmee de afdracht aan de gemeente. Er zijn 3 scenario's mogelijk: 1. Agv Corona wordt geheel 2021 niet gevaren. Dit resulteert in € 0,- omzet en dus geen afdracht aan de gemeente. Dit betekent € 350.000 minder inkomsten tov voorgaande jaren 2. Het vaarseizoen is geheel 2021 geopend. Echter, vanwege de onzekerheid Corona zal de omzet bij aanvang van het seizoen niet optimaal zijn (voorbereidingen, promotie en verkoop kaartjes komt veel later en langzamer op gang zeker irt een vrijwilligersorganisatie). Te verwachten omzet is iets lager dan normaal, maar onduidelijk met welke factor. 3. Het vaarseizoen start later in het jaar. Bij scenario 2 en 3 is het beleid van de gemeente mbt versoepeling richting ondernemers etc mogelijk van invloed op de omzet van de stichting Binnendieze. Van de afdracht varen wordt jaarlijks € 100.000 ingezet voor het onderhoud van de Binnendieze.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-	-350
Cultuurhistorische kwaliteit	5.5 Cultureel erfgoed	Verlaging investeringskrediet restauratie militair erfgoed	De lagere afdracht van Stichting Binnendieze leidt tot afboeking van het beschikbaar gestelde krediet.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-	250
Wonen en zorg	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Portefeuille Grondbedrijf	Ten behoeve van de managementrapportage 2020 zijn de projecten van het grondbedrijf financieel geactualiseerd. Uit deze analyse blijkt dat corona slechts in beperkte mate invloed heeft op de resultaten van het grondbedrijf. De vooruitzichten voor de woningmarkt in 2021 blijven ondanks het lage consumentenvertrouwen gunstig en is de verwachting dat de VON-prijzen van woningen voorlopig niet zullen dalen. Dit wordt door deskundigen verklaard door de aanhoudende lage hypotheekrente en de krapte op de woningmarkt. Tevens wordt ingezet op initiatieven van corporaties. Zij zijn in staat om anticyclisch te investeren. Voor de uitgifte van bedrijfskavels is dit lastiger te voorspellen. Indien herstel van de economie uitblijft zullen bedrijven minder geneigd zijn te verhuizen of uit te breiden. Daarnaast zien we dat er ook bedrijven zijn die juist een boost krijgen door de corona uitbraak. Dit zijn met name de bedrijven in de sectoren ICT, logistiek en bouw. Wat dit betekent voor de uitgifte van bedrijfskavels op de korte en lange termijn is ongewis. Als gevolg van corona worden nieuwe digitale vormen van participatie ingezet. Dit kan leiden tot vertraging in de planning van projecten. Met de huidige stand van de Algemene Reserve Grondbedrijf kunnen de risico's van de coronacrisis naar verwachting worden opgevangen. Van belang is hier de vinger aan de pols te blijven houden en continu de ontwikkelingen te monitoren.	Financiële impact volledig onzeker						
Wonen en werkomgeving	8.3 Wonen en bouwen	Milieucontroles	Vanwege corona zijn er vanaf maart geen milieucontroles meer uitgevoerd bij bedrijven. Vanaf 1 september is dit weer opgepakt. Medewerkers welke belast zijn met deze controles zijn in deze periode deels ingezet bij Stadtoezicht en deels hebben ze andere werkzaamheden verricht. Daarnaast is er een milieuhandhavingsvacature nog niet ingevuld.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	40					
Wonen en werkomgeving	8.1 Ruimtelijke ordening	Participatie projecten	Extra kosten gemaakt voor het omzetten van live participatie-bijeenkomsten en omgevingsdialogen naar online participatieplatforms en -bijeenkomsten. De ontwikkelkosten van een breder in te zetten online participatieplatform en het draaien van een pilot is vooral gebeurd binnen het project Knooppunt Station-Oost. Online participatie vraagt aan de voorkant meer investeringen, maar levert een veel groter bereik en ander publiek op in het gesprek met de stad.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-54					

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten		
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021		
									Minimaal	Maximaal	
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	lichtmastreclame	De vraag naar mediaruimte in de openbare ruimte is door de Coronacrisis vrijwel stil gevallen, voor de inkomsten van de reclameconcessies bij onze gemeente in 2020 worden de facturen ongewijzigd uitgestuurd. gesprekken met de concessiehouders volgen nog. Nieuwe aanbestedingen van reclameconcessies zijn in uitvoering en leiden niet tot een bijstelling van de geraamde inkomsten voor 2020. Voor 2021 zijn de effecten onzeker ivm aflopende of opzegbare concessies.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-						
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	Inrichten backofficeloket	Inrichten backofficeloket voor de gemeenten in de regio (om de lokale ondernemers via de lokale loketten van informatie te voorzien), dit wordt bekostigd uit de provinciale subsidie inzake actieve informatievoorziening ondernemers.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-						
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	crowdmanagementmaatregelen binnenstad	om de bezoekersstromen in de binnenstad in goede banen te leiden zijn extra kosten gemaakt voor promotie van de genomen maatregelen. Deze extra kosten zijn uit de reguliere economische budgetten betaald en leiden niet tot een extra verlies.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-						
Opgroeien en talentontwikkeling	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Ouderbijdrage	We compenseren de ouderbijdrage op peuterwerk, voor- en vroegschoolse educatie en opvang op grond van sociaal-medische indicatie. Hiermee trekken we de regeling voor kinderopvang (vanuit het Rijk) gelijk met het peuterwerk en willen we voorkomen dat ouders contracten opzeggen.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-30	-39					
Opgroeien en Talentontwikkeling	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Extra Rijksuiterking (o.b.v. voorlopige maatstaven)	Aanvulling decentralisatie-uitkering Noodopvang kinderen	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	69						
Opgroeien en talentontwikkeling	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Noodopvang kinderen ouders met cruciale beroepen	We compenseren de extra afgenomen uren gastouderopvang als gevolg van corona door ouders die werken in cruciale beroepen te vergoeden voor de periode van de eerste lock-down.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-10	-30					
Opgroeien en talentontwikkeling	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Extra Rijksuiterking (o.b.v. voorlopige maatstaven)	Aanvullende decentralisatie-uitkering noodopvang kinderen van ouders met cruciale beroepen	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	179						
Opgroeien en talentontwikkeling	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Leerlingenvervoer	Minder gebruik van leerlingenvervoer vanaf maart tot en met juni 2020. Vanaf maart wordt door de scholensluiting minder gebruik gemaakt van het leerlingenvervoer. Het vervoer voor kwetsbare kinderen naar de noodopvang gaat gewoon door. Doordat het vervoersvolume bij het leerlingenvervoer fors is afgenomen wordt ter voorkoming van liquiditeitsproblemen 80% aan aanbieders doorbetaald. De vervoerders brengen de meerkosten mbt mondkapjes en andere voorzieningen bij ons in rekening. Per rit wordt door van Driel €1 in rekening gebracht. Per saldo komt dit voor het jaar 2020 op ongeveer € 15.000 aan extra kosten. In de 2e corona rapportage hebben we een voordeel van € 25.000 gemeld. Dit verlagen wij nu naar €10.000.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	10						
Diverse		Persoonsgebonden budget	Het verloop van de aanvragen voor de persoonsgebonden budgetten voor Jeugd, Wmo en Beschermd Wonen is onzeker. Enerzijds gaat het hierbij om het aantal reguliere aanvragen en in geval zorgaanbieders geen zorg in natura kunnen leveren, extra aanvragen om een persoonsgebonden budget. PGB-houders kunnen de gemeente tevens verzoeken om een ophoging van het PGB-budget als zij te maken hebben met meerkosten. Deze ophoging wordt toegekend als dit door de Coronacrisis en de RIVM- maatregelen nodig is. Hiermee zorgen we voor continuïteit voor de zorg. De afspraak tussen het Rijk en de VNG is dat gemeenten worden gecompenseerd voor de meerkosten. Op dit moment zien we geen zichtbare ontwikkelingen rondom de corona.	Financiële impact volledig onzeker							
Opgroeien en talentontwikkeling	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Stijging cliënten Jeugdhulp, meerkosten en omzetgarantie	Ten opzichte van coronarapportage 2 zien we dat de verwachte vraagstijging nog niet plaatsvindt. Ook de declaratie van meerkosten en omzetgaranties corona waarop zorgaanbieders een beroep kunnen doen, blijven achter bij de verwachting. De omzetgaranties LTA-aanbieders gelden vooralsnog alleen voor 2020.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact						-100	-200
Opgroeien en talentontwikkeling	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Stijging cliënten Jeugdhulp, meerkosten en omzetgarantie	Ten opzichte van coronarapportage 2 zien we dat de verwachte vraagstijging nog niet plaatsvindt. Ook de declaratie van meerkosten en omzetgaranties corona waarop zorgaanbieders een beroep kunnen doen, blijven achter bij de verwachting. De omzetgaranties LTA-aanbieders gelden vooralsnog alleen voor 2020.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-50						

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Opgroeien en talentontwikkeling	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Extra Rijksuitkering (o.b.v. voorlopige maatstaven)	Aanvulling decentralisatie-uitkering inhaalzorg Jeugdwet 1e steunpakket	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	376					
Opgroeien en talentontwikkeling	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Vrijwilligersorganisaties Jeugd	Naar verwachting is pas in 2021 definitief de balans op te maken bij de bespreking van de jaarrekeningen 2020 en is mogelijk een vervolgmaatregel voor Jeugd- en Jongerenwerk nodig omdat de corona in 2021 door kan lopen. In 2020: Ter ondersteuning initiatieven: o.a. Koken voor bewoners Nieuwenhage	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-1	-62				
Opgroeien en talentontwikkeling	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Extra Rijksuitkering (o.b.v. voorlopige maatstaven)	Aanvulling decentralisatie-uitkering vrijwilligersorganisaties 2e steunpakket	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	63					
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand verstrekkingen (2020)	Tot op heden zien we geen noemenswaardige toename in de verstrekkingen binnen de bijzondere bijstand in het boekjaar 2020.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-					
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand verstrekkingen (2021)	Bij de verstrekkingen bijzondere bijstand speelt een vergelijkbare systematiek als bij de uitvoeringskosten. Wanneer de kosten komen en hoog de golf zal zijn is niet te zeggen. Gezien het unieke karakter van de huidige pandemie is er ook weinig vergelijkingsmateriaal. Om toch een zo goed mogelijke inschatting te maken is per onderdeel van de bijzondere bijstand bekeken hoeveel impact de coronacrisis hierop zou kunnen hebben. Voor het merendeel van de onderdelen is een stijging ingeschat van 7,5 tot 15% (bijv. begrafeniskosten, laptops, woonvoorzieningen en directe levensbehoeften). Voor enkele onderdelen is een lagere impact geprognosticeerd van 3% tot 5 of 7% (bewindvoering, individuele inkomensstoeslag en collectieve ziektekosten).	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-220	-515
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Personeelslasten bijzondere bijstand (2020)	Momenteel nemen we een voorzichtige stijging in de workload van het team bijzondere bijstand waar. Het blijft vooralsnog bij een lichte stijging die voor het boekjaar 2020 geen financiële consequenties lijkt te hebben. Ook is nog niet te zeggen of dit het begin is van de verwachte verhoogde vraag naar gemeentelijke dienstverlening op het gebied van armoede en schulden.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-					
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Personeelslasten bijzondere bijstand (2021)	Het is een kwestie van tijd voordat de gevolgen van de coronacrisis voor de financiële situatie van inwoners van 's-Hertogenbosch duidelijk wordt. Na economische tegenslag is meestal een vertraagd effect zichtbaar op de gemeentelijke sociale voorzieningen. In eerste instantie lukt het nog om rond te komen, mede door overheidsregelingen als de WW en momenteel de TOZO. Het aflopen van de TOZO in mei 2021 zou een moment kunnen zijn waarop de vraag toeneemt. Ook dat blijft echter in hoge mate onzeker. Voor de uitvoering van de bijzondere bijstand wordt ingeschat dat dit in 2020 zou kunnen leiden tot een toename van 7,5 tot 15 procent.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-106	-212
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Schulddienstverlening personeelslasten (2020)	Tot op heden zien we een toename van 20% meer intakes ten opzichte van 2019. Het aantal schuldregelingen is echter nog niet gestegen.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-					
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Schulddienstverlening personeelslasten (2021)	Landelijk wordt een stijging in schulddienstverlening verwacht van 30%. In lijn met de beschrijving van de andere onderdelen van het gemeentelijk armoede en schuldenbeleid is het niet in te schatten wanneer deze vragen bij de gemeente terechtkomen. In lijn met de landelijke verwachting wordt voor het jaar 2021 een stijging verwacht van 10 - 30% ten opzichte van de aantallen voor corona. In de septembercirculaire 2020 zijn door het Rijk aanvullende middelen aangekondigd voor gemeentelijk schuldenbeleid, verdere invulling daarvan wordt verwacht in de decembercirculaire.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-163	-489
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Bankzaken en budgetbeheer personeelslasten (2020)	Tot op heden zien we geen duidelijke toename in de verstrekkingen binnen de sociale leningen/saneringskredieten in het boekjaar 2020.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-					

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Bankzaken en budgetbeheer personeelslasten (2021)	Toenemende vraag naar schulddienstverlening zal ook zorgen voor meerwerk rondom bankzaken en beheer. De verwachting is dat hier een geringere stijging zal zijn dan bij "eerste hulp bij geldzaken". De inschatting is dat het om een hogere vraag zal gaan van 5-15%. Ook voor de kredieten die worden verstrekt is de verwachting dat die een wat ander karakter zullen krijgen (hogere bedragen en hogere terugbetalingsrisico's) aangezien de doelgroep door de corona-crisis verandert en meer mensen in financieel zwaar weer zullen komen.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-45	-137
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	EHBG/ondernemersloket (2020)	Om de ondernemers die getroffen zijn door de coronacrisis gericht te helpen wordt het team "eerste hulp bij geldzaken" uitgebreid met een ondernemersloket dat een dagdeel per week geopend is. Momenteel start deze dienstverlening in de vorm van een pilot voor de duur van twee maanden. Vervolgens wordt bekeken in wat voor vorm de dienstverlening wordt voortgezet (bijvoorbeeld of de openingstijden voldoende uitgebreid zijn).	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-4					
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	EHBG/Ondernemersloket (2021)	Om de ondernemers die getroffen zijn door de coronacrisis gericht te helpen wordt het team "eerste hulp bij geldzaken" uitgebreid met een ondernemersloket dat een dagdeel per week geopend is. Momenteel start deze dienstverlening in de vorm van een pilot voor de duur van twee maanden. Vervolgens wordt bekeken in wat voor vorm de dienstverlening wordt voortgezet (bijvoorbeeld of de openingstijden voldoende uitgebreid zijn).	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-18	-36
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Schulddienstverlening: andere doelgroep andere benadering	De verwachting is dat door corona nieuwe groepen (ondernemers) gebruik gaan maken van gemeentelijke dienstverlening betreffende armoede en schulden. Dit is een specifieke groep waarvan kan blijken dat de aanwezige kennis en vaardigheden nog niet afdoende aanwezig is. Met het oog op een zo optimaal mogelijke dienstverlening voor deze groep kan het zijn dat verschillende teams ondersteuning of training nodig gaan hebben op dit vlak.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-	-20
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Mondkapjes voor iedereen (2020)	In 2020 is de motie uitgevoerd om gratis mondkapjes te verstrekken aan inwoners die moeten rondkomen van beperkte middelen. Voor 2021 kan deze dienstverlening ook worden vormgegeven.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-4					
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Mondkapjes voor iedereen (2021)	In 2020 is de motie uitgevoerd om gratis mondkapjes te verstrekken aan inwoners die moeten rondkomen van beperkte middelen. Voor 2021 kan deze dienstverlening ook worden vormgegeven.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-	-8
Armoede en schulden	6.3 Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand en schulddienstverlening	Op basis van landelijke inschattingen verwachten we vanaf september 2020 een stijging van 10% in klanten EHBG en Schulddienstverlening. Deze verwachting is opgenomen in de marap 2020. Zoals blijkt uit bovenstaande posten betreffende armoede en schulden komt deze verwachting in 2020 (nog) niet uit.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-					
Gezondheid	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Regiotaxi	Het OV is stil komen te liggen. Met de Provincie is afgesproken dat als er geen reguliere OV-bus rijdt, reizigers gebruik mogen maken van de Regiotaxi tegen het voordelige Wmo-tarief van € 0,75 per zone, dit wordt vanuit de provincie gefinancierd. Daarnaast is er volgens de voorschotregeling in de periode maart-augustus 2020 80% doorbetaald over de gemiste omzet door Corona. Voor de periode september en verder worden nieuwe financiële afspraken gemaakt. Hierover zijn we in gesprek met de vervoerder. We verwachten dat de vervoerskosten € 120.000 lager uitvallen vanwege het lagere vervoervolume door corona.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	120					
Gezondheid	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Abonnementstarief	In de maanden april en mei 2020 zijn er geen facturen oplegd aan wmo-klanten (met uitzondering voor de doelgroep Beschermd Wonen). We missen in 2020 daarom de inkomsten van het abonnementstarief van al onze wmo-klanten, in plaats van 12 maanden ontvangen we voor 10 maanden het abonnementstarief. Een risico hieraan gekoppeld was is de gehele invoering / uitvoering abonnementstarief door CAK.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-50					
Gezondheid	Abonnementstarief	Abonnementstarief	Aanvulling decentralisatie-uitkering compensatie Eigen Bijdrage	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	83					

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Participatie en daginvulling	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Gedeeltelijke compensatie van inkomstenderving (uit baromzet en zaalverhuur) bij sociaal culturele centra en andere maatschappelijke organisaties	Op dit moment is bekend dat we vanuit het rijk (septembercirculaire) een eerste compensatiebudget van € 157.000 hebben ontvangen voor de periode van gedwongen sluiting in de maanden maart tot mei 2020. Het budget is bedoeld voor beheerorganisaties van buurthuizen ter compensatie van tegenvallende inkomsten uit horeca en zaalverhuur. Aangezien dit budget ontoereikend is ter compensatie van de totale inkomstenderving bij de buurthuizen, is er een verdeelsleutel die een eerlijke voorlopige tegemoetkoming van de corona-schade per beheerstichting biedt. We willen voorkomen dat beheerstichtingen door gemis aan inkomsten in grote liquiditeitsproblemen komen of failliet gaan. Naar verwachting is pas in 2021 definitief de balans op te maken en is mogelijk een vervolgmaatregel voor buurthuisstichtingen nodig.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-321					
Participatie en daginvulling	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Gedeeltelijke compensatie van inkomstenderving (uit baromzet en zaalverhuur) bij sociaal culturele centra en andere maatschappelijke organisaties	Op dit moment is bekend dat we vanuit het rijk (septembercirculaire) een eerste compensatiebudget van 158k hebben ontvangen voor de periode van gedwongen sluiting in de maanden maart tot mei 2020. Het budget is bedoeld voor beheerorganisaties van buurthuizen ter compensatie van tegenvallende inkomsten uit horeca en zaalverhuur. Aangezien dit budget ontoereikend is ter compensatie van de totale inkomstenderving bij de buurthuizen, werken we aan een verdeelsleutel die een eerlijke voorlopige tegemoetkoming van de corona-schade per beheerstichting biedt. We willen voorkomen dat beheerstichtingen door gemis aan inkomsten in grote liquiditeitsproblemen komen of failliet gaan. Naar verwachting is pas in 2021 definitief de balans op te maken en is mogelijk een vervolgmaatregel voor buurthuisstichtingen nodig. Door dit laatste verwachten wij dan ook dat er in 2021 weer kosten worden gemaakt, omdat de buurthuizen niet per 1-1-2021 weer volledig kunnen draaien (voor corona).	Financiële impact volledig onzeker						
Participatie en daginvulling	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Gedeeltelijke compensatie van inkomstenderving (uit baromzet en zaalverhuur) bij sociaal culturele centra en andere maatschappelijke organisaties	Het Rijk keert in de septembercirculaire € 17 mln uit aan gemeentes voor het voortbestaan van buurt- en dorps huizen. Het aandeel voor de gemeente 's-Hertogenbosch in dit eerste compensatiebudget bedraagt 157 k.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	157					
Participatie en daginvulling	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Gedeeltelijke compensatie van inkomstenderving (uit baromzet en zaalverhuur) bij sociaal culturele centra en andere maatschappelijke organisaties	Inzet resterende middelen voor wijkaccommodaties (€ 74.000) en ouderensteunpunten (€ 90.000).	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	164					
Gezondheid	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Huishoudelijke hulp	De verwerking van alle nieuwe aanvragen zijn stopgezet. Om liquiditeitsproblemen bij aanbieders te voorkomen worden conform de landelijke richtlijn aanbieders doorbetaald voor de maanden maart, april en mei, op basis van het maandgemiddelde over 2019. Dit het gevolg van vraaguitval en verminderde inzet van personeel. Zo komt de continuïteit van de zorg(aanbieder) niet in gevaar. Daarnaast zijn er incidentele meerkosten voor de aanbieders, deze dienen nog beoordeeld te worden.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-300					
Gezondheid	0.10 Mutaties reserves	Extra Rijksuiterkering (o.b.v. voorlopige maatstaven)	Aanvulling decentralisatie-uitkering inhaalzorg Wmo 2007	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	31					
Wonen en zorg	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Woonunits (opvang daklozen)	In week 15 zijn er woonunits geplaatst en ingericht bij het Cementrum om dakloze mensen in thuisisolatie/quarantaine te kunnen plaatsen. De woonunits zijn verlengd tot 1-5-2021, dit i.v.m. winteropvang. In oktober heeft het college ook besloten om gebruik te maken van een hotel als het te druk is tijdens de winteropvang.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-200					

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Wonen en zorg	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Woonunits (opvang daklozen)	In week 15 zijn er woonunits geplaatst en ingericht bij het Cementrum om dakloze mensen in thuisisolatie/quarantaine te kunnen plaatsen. De woonunits zijn verlengd tot 1-5-2021, dit i.v.m. winteropvang. In oktober heeft het college ook besloten om gebruik te maken van een hotel als het te druk is tijdens de winteropvang.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-100	-200
Wonen en zorg	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Opvang daklozen	In Hotel Terminus (Boschveldweg 15) zijn daklozen zonder alcohol- of drugsverslaving 24/7 opgevangen in verband met de spreiding, zodat de opvang locaties zich kunnen houden aan de RIVM richtlijnen. Het CvTB coördineert dit en begeleidt de mensen.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-27					
Wonen en Zorg	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Stijging cliënten Beschermd Wonen, meerkosten en omzetgarantie	Door de crisis verwachten we een stijging in aanvragen hulp voor Beschermd Wonen. Ten opzichte van coronarapportage 2 zien we dat de verwachte vraagstijging nog niet plaatsvindt. Voor de declaratie van de omzetgarantie en meerkosten is het financiële beeld er nog niet.	Financiële impact volledig onzeker						
Wonen en Zorg	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Extra Rijksuiterking (o.b.v. voorlopige maatstaven)	Aanvulling decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang 1e steunpakket	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	1.271					
Wonen en Zorg	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Extra Rijksuiterking (o.b.v. voorlopige maatstaven)	Aanvulling decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang 1e steunpakket	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	204					
Gezondheid	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Stijging cliënten Wmo, meerkosten en omzetgarantie	Op basis van landelijke inschattingen verwachten we een stijging in cliënten Wmo. Ten opzichte van coronarapportage 2 zien we dat de verwachte vraagstijging nog niet plaatsvindt. De declaratie van de kosten voor de omzetgarantie COVID-19 (niet terug te vorderen onderproductie) ramen wij op € 0,2 mln, dit is exclusief de meerkosten die zorgaanbieders mogen declareren om aan de RIVM richtlijnen te voldoen. Deze laatste zijn nog niet financieel in beeld.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-208					
Gezondheid	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Stijging cliënten Wmo, meerkosten en omzetgarantie	Op basis van landelijke inschattingen verwachten we een stijging in cliënten Wmo. Ten opzichte van coronarapportage 2 zien we dat de verwachte vraagstijging nog niet plaatsvindt.	Financiële impact volledig onzeker						
Gezondheid	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Extra Rijksuiterking (o.b.v. voorlopige maatstaven)	Aanvulling decentralisatie-uitkering inhaalzorg Wmo 2015	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	164					
Gezondheid	6.2 Wijkteams	Kosten Koo	Door het inrichten van thuiswerkplekken (sluiting van wijkpleinen) om meteen de dienstverlening op een andere wijze op te pakken. In de eerste maanden zagen we met name een toename in de kosten voor aanschaf headsets, reinigsmiddelen, spatschermen, pc-schermen, gratis nummer Koo. In de afgelopen weken zien we een toename van de vraag bij Koo van 30%, op basis van een analyse zien we dat deze voor 10% verklaarbaar zijn door Corona. Hiervoor is het telefoonteam tijdelijk uitgebreid.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-60					
Gezondheid	6.2 Wijkteams	Kosten Koo	We zien een toename van de vraag bij Koo van 30%, naar schatting 10% is direct gerelateerd aan de Corona. Maar de impact van de crisis op het sociale leven strekt verder. Voor 2021 verwachten we dat het effect van de crisis op de levensomstandigheden nog een tijdje voortduurt. We verwachten dat het beroep op de hulp- en advieslijn in 2021 niet gaat dalen en dat de uitbreiding van het telefoonteam met minstens 1,5-2 fte noodzakelijk blijft. Ook tijdens de vaccinatieperiode zal de behoefte aan informatie en advies op allerlei levensterreinen groot zijn. Daarnaast worden alle hulpvragen die bij het corona nazorg team in 2021 binnenkomen in 2021 direct doorgezet naar Koo. Koo wordt in de campagne corona nazorg de centrale ingang voor Bossche inwoners.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-60	-100
Gezondheid	7.1 Volksgezondheid	GGD	De GGD heeft (na eerdere mondelinge toezeggingen) de schriftelijke bevestiging ontvangen van de minister van VWS met betrekking tot de financiering (en bevoorschotting) van alle gevolggkosten en gederfde inkomsten in de bestrijding van het Coronavirus.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-					

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Participatie en daginvulling	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Mantelzorgers	De druk op mantelzorgers blijft hoog. Via Farent zijn maatregelen getroffen om mantelzorgers te ontlasten. Bijvoorbeeld door het verstrekken van maaltijden. Er is aan het begin van de corona-pandemie een opdracht verleend aan Mantelaar voor een alternatieve vorm van respijtzorg door het koppelen van jonge zorgverleners (studenten) voor zorg en gezelschap. Hiermee bieden we een alternatief voor de Wmo-logeerszorg (mantelzorgers kunnen daarvan nu minder gebruik maken, omdat hiervoor geen plekken zijn in de verpleeghuizen). We zien nu dat er geen behoefte is naar dit alternatief, er is dan ook geen gebruik van gemaakt.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-					
Diverse		SZ-fonds	Extra kosten alsmede de compensatie van het Rijk worden verrekend met het Sociaal & Zorgfonds 2020	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-1.210	-	-	-		
Diverse		SZ-fonds	Extra kosten alsmede de compensatie van het Rijk worden verrekend met het Sociaal & Zorgfonds 2021	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					200	400
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Losse verhuur zaalsport (per uur) 2020	Alle (losse) verhuringen in de binnensport zijn vanaf half maart geannuleerd. Als gevolg daarvan verwachten we iets lagere schoonmaak- en gas/water/licht uitgaven. In de zomer is de sport weer (beperkt) opgestart en vanaf 24 augustus weer voor korte tijd volledig. Vanaf oktober zijn er weer beperkingen opgelegd waardoor er minder verhuringen zijn.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-238					
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Losse verhuur zaalsport (per uur) 2020	Er is een Rijksregeling (Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19) die de huurder van amateursportverenigingen compenseert van 1 maart tot 1 juni 2020. De Rijksregeling compenseert niet de huurder voor andere huurders dan amateursportverenigingen. Die huurder komt per saldo dus ten laste van de gemeente. Er is sprake van een landelijk plafond, dus mogelijk is de compensatie lager dan verwacht. Als gevolg van de nieuwe coronamaatregelen wordt er op dit moment gewerkt aan een aanvullend pakket, specifiek bedoeld voor de sportsector. De details hiervan zijn nog niet bekend en nog niet in deze cijfers verwerkt.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	83					
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Losse verhuur zaalsport (per uur) 2021	Verondersteld wordt dat ook in 2021 nog coronamaatregelen zullen gelden, maar onduidelijk is voor hoelang en in welke mate. Het omzetverlies wordt ingeschat tussen € 50.000,- en - € 200.000,-. Er zal geen sprake zijn van lagere kosten omdat de accommodaties, weliswaar met een lagere bezetting, wel open zullen zijn. Een eventuele rijkscompensatie in 2021 is nog niet aan de orde.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-50	-200
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Kwekelstijn 2020	Kwekelstijn BV (100% dochter van de gemeente) huurt het zwembad van de gemeente en ontvangt een exploitatiebijdrage van de gemeente voor het exploiteren van het zwembad. Het zwembad is vanaf half maart gesloten en vervolgens weer (beperkt) open gegaan met uitzondering van twee weken in november. De BV doet een beroep op de landelijke NOW-steunregeling en een aantal kosten valt lager uit. Het netto-nadeel van de BV vertaalt zich in een hogere exploitatiebijdrage van de gemeente aan de BV om het voortbestaan van de exploitatie van combibad Kwekelstijn niet in gevaar te brengen. De gemeente vergoedt het omzetverlies van verhuur verenigingen aan de BV en vraagt hiervoor op haar beurt compensatie aan bij het Rijk.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-246					
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Kwekelstijn 2020	Er is een Rijksregeling (Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19) die de huurder van amateursportverenigingen compenseert van 1 maart tot 1 juni 2020. De Rijksregeling compenseert niet de huurder voor andere huurders dan amateursportverenigingen. Die huurder komt per saldo dus ten laste van de gemeente. Er is sprake van een landelijk plafond, dus mogelijk is de compensatie lager dan verwacht. Als gevolg van de nieuwe coronamaatregelen wordt er op dit moment gewerkt aan een aanvullend pakket voor de periode oktober tot en met december, specifiek bedoeld voor de sportsector. Daarnaast wordt gesproken over een mogelijke compensatie voor zwembaden en ijsbanen. De details van beide regelingen zijn nog niet bekend en nog niet in deze cijfers verwerkt.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	30					

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Kwekkelstijn 2021	Met de aanname dat het zwembad het gehele jaar beperkt open zal zijn voor publiek, volgens het huidige coronaprotocol, wordt een omzetverlies van tussen de € 100.000,- en € 200.000,- berekend. Er zal geen sprake zijn van lagere kosten omdat zwemactiviteiten weer zullen worden aangeboden, zij het met lagere bezetting. Tevens is nog niets bekend over eventuele rijkscompensatie in 2021.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-100	-200
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Maaspoort Sports & Events, sport, evenementen en bijeenkomsten 2020	Evenementen en bijeenkomsten zijn vanaf half maart geannuleerd. Niet alleen voor de periode dat MSE zeker gesloten is, maar ook voor periode daarna. Na de zomer hebben met de geldende Corona maatregelen maar beperkt evenementen en bijeenkomsten kunnen plaatsvinden. Daarnaast is er ook minder vraag als gevolg van de verslechterde economie. Met de meest recente aangescherpte maatregelen zullen er dit jaar vrijwel geen bijeenkomsten meer plaatsvinden. De bedragen betreffen de netto-omzetderving. Dus hierin is rekening gehouden met wegvallende kosten. De Schoonmaakcoöperatie blijft haar normale kosten doorbelasten, waardoor daar geen voordeel ontstaat. Daarnaast zijn door het faillissement van de cateraar diverse contracten en verplichtingen overgenomen, waardoor de kosten verhoogd zijn.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-300	-				
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Maaspoort Sports & Events, sport, evenementen en bijeenkomsten 2021	Ook in 2021 kunnen met de geldende Corona maatregelen maar beperkt evenementen en bijeenkomsten plaatsvinden. Daarnaast is er ook minder vraag als gevolg van de verslechterde economie. Gezien de onzekerheden is voor 2021 een minimum (evenementen en bijeenkomsten starten weer met beperkingen op) en een maximum (evenementen en bijeenkomsten liggen nog volledig stil) opgevoerd. De bedragen betreffen de netto-omzetderving. Dus hierin is rekening gehouden met wegvallende kosten met uitzondering van de schoonmaakkosten.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-100	-300
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Vaste verhuur zaalsport en buitensport	Binnen de zaalsport kennen we een aantal contracten waarbij een vast bedrag per maand wordt betaald (bijvoorbeeld Flik-Flak, Fujiyama, uitbating foyers). Ook voor de huur van buitensportaccommodaties betaalt men een vast bedrag. De huur is voor de maanden maart, april en mei kwijtgescholden. Als gevolg van de nieuwe coronamaatregelen wordt er op dit moment gewerkt aan een aanvullend pakket, specifiek bedoeld voor de sportsector. Mogelijk wordt als gevolg daarvan ook voor de laatste 3 maanden van 2020 (een deel van) de huur kwijtgescholden. De details zijn nog niet bekend en nog niet in deze cijfers verwerkt.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-207					
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Vaste verhuur zaalsport en buitensport	Er is een Rijksregeling (Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19) die de huurder van amateursportverenigingen compenseert van 1 maart tot 1 juni 2020. De Rijksregeling compenseert niet de huurder voor andere huurders dan amateursportverenigingen. Die huurder komt per saldo dus ten laste van de gemeente. Er is sprake van een landelijk plafond, dus mogelijk is de compensatie lager dan verwacht. Als gevolg van de nieuwe coronamaatregelen wordt er op dit moment gewerkt aan een aanvullend pakket, specifiek bedoeld voor de sportsector. De details hiervan zijn nog niet bekend en nog niet in deze cijfers verwerkt.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	172					
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Sportiom	Sportfondsen 's-Hertogenbosch huurt Sportiom van de gemeente en exploiteert dit gemeentelijke sportcentrum. Sportiom is met de nodige beperkingen weer geopend. De gemeente heeft het omzetverlies van verhuur verenigingen aan Sportfondsen tussen 1 maart en 1 juni vergoed en heeft hiervoor op haar beurt compensatie aangevraagd bij het Rijk. Als gevolg van de nieuwe coronamaatregelen wordt er op dit moment gewerkt aan een aanvullend pakket, specifiek bedoeld voor de sportsector. Mogelijk wordt als gevolg daarvan ook voor de laatste 3 maanden van 2020 (een deel van) het omzetverlies van verhuur aan verenigingen vergoed. De details zijn nog niet bekend en nog niet in deze cijfers verwerkt.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-74					

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Sport en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	Sportiom	Er is een Rijksregeling (Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19) die de huurder van amateursportverenigingen compenseert van 1 maart tot 1 juni 2020. Er is sprake van een landelijk plafond, dus mogelijk is de compensatie lager dan verwacht. Als gevolg van de nieuwe coronamaatregelen wordt er op dit moment gewerkt aan een aanvullend pakket, specifiek bedoeld voor de sportsector. De details hiervan zijn nog niet bekend en nog niet in deze cijfers verwerkt.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	74					
Sport en recreatie	5.1 Sportbeleid en activering	Vuelta	De Vuelta is in 2020 geannuleerd vanwege Corona maatregelen en is vooralsnog verplaatst naar 2022. De extra kosten als gevolg van deze verplaatsing worden in 2020 verantwoord.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-34					
Sport en recreatie	5.1 Sportbeleid en activering	Sport en Bewegen 2020	Beweegactiviteiten senioren zijn voor het tweede en het vierde kwartaal geannuleerd. Hierdoor is er geen deelnemersbijdrage geïnd. Daarnaast zijn er een aantal opzeggingen geweest en wordt nu niet actief geworven voor nieuwe deelnemers.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-51					
Sport en recreatie	5.1 Sportbeleid en activering	Sport en Bewegen 2021	In 2021 verwachten we de activiteiten weer op te starten, weliswaar met minder deelnemers.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-10	-25
Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	Leges 2020	Er worden vrijwel geen inkomsten leges evenementen en horeca meer verwacht in 2020.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-120					
Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	Leges 2020	Rijksbijdrage 2e steunpakket markt- en evenementenleges.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	110					
Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	Leges 2021	De onzekerheid over het doorgaan van evenementen en de onzekerheid over hoe de horeca straks weer aan de slag kan zorgt voor een daling van inkomsten leges. We verwachten zeker tot en met april 2021 sterk achterblijvende inkomsten leges.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact		-50	PM	PM		
Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	Bevolkingszorg 2020	Hogere kosten crowdmanagement en toezicht ivm naleving richtlijnen Corona.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-145					
Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	Bevolkingszorg 2020	Rijksbijdrage 2e steunpakket voor extra inzet van boa's en verkeersmaatregelen.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	150					
Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	Bevolkingszorg 2021	Hogere kosten crowdmanagement en toezicht ivm naleving richtlijnen Corona.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact		-75	PM	PM		
Milieu respecterende ontwikkelingen	7.3 Afval	Afvalinzameling bedrijven	Minder afval van bedrijven. Oninbare nota's en / of faillissementen a.g.v. economische achteruitgang hebben effect op de omzet.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-100	-150	PM	PM		
Milieu respecterende ontwikkelingen	7.3 Afval	Afvalinzameling bedrijven	Het nadeel Werken Derden wordt gecompenseerd door de Bedrijfsrisicoreserve tot het vastgestelde minimum van deze reserve is bereikt.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	100	150	PM	PM		
Milieu respecterende ontwikkelingen	7.3 Afval	Hogere kosten inzameling huishoudelijk afval eigen inwoners	Meer afval van particulieren, vrijwel alle afvalstromen maar m.n. restafval en grof huishoudelijk afval. Dit leidt tot hogere verwerkingskosten.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-500	-220	PM	PM		
Milieu respecterende ontwikkelingen	7.3 Afval	Hogere kosten inzameling huishoudelijk afval eigen inwoners	Vanwege het gesloten circuit worden de hogere kosten voor de inzameling huishoudelijk afval eigen inwoners onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing en heeft dit geen effect op de exploitatie.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	500	220	PM	PM		
Bereikbare stad	0.63 Parkeerbelasting	Lagere parkeeropbrengsten	Minder bezoekers aan de stad, waardoor parkeeropbrengsten achter blijven. Op basis van de actuele parkeeromzetten tot en met half november en een prognose van 50% voor de komende maanden, verwachten we in 2020 € 4,8 miljoen aan lagere parkeeropbrengsten.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-4.836					
Bereikbare stad	0.63 Parkeerbelasting	Lagere parkeeropbrengsten	Minder bezoekers aan de stad, waardoor parkeeropbrengsten achter blijven. Op basis van de actuele parkeeromzetten van de maand juni 2020 verwachten we in 2021 € 1,75 - € 5,2 miljoen aan lagere parkeeropbrengsten (10-30% van de jaaropbrengsten). Ook op langere termijn verwachten we effect op de parkeeropbrengst als gevolg van meer leegstand winkels en bedrijven, maar deze is sterk afhankelijk van de omvang en duur van de recessie en daardoor op dit moment niet in te schatten.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-1.750	-5.200
Bereikbare stad	0.63 Parkeerbelasting	Lagere parkeeropbrengsten	Tegemoetkoming lagere parkeerinkomsten uit het 1e maatregelenpakket coronacrisis	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	2.112					
Cultureel klimaat	3.4 Economische promotie	kermissen	Er is geen kermis georganiseerd door de gemeente waardoor er geen pachtinkomsten zijn. Wel is er technische ondersteuning geleverd door een extern bureau op verzoek van het college.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-260					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Opbrengsten Marktgeld	Door corona maatregelen en tijdelijk geen non-food kramen op de markt lagere marktopbrengsten.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-57	-16				

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Rijksbijdrage	Tegemoetkoming vanuit het Rijk voor gemiste marktopbrengsten	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	57					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Kosten Markten	Door de extra coronamaatregelen is er op vrijdag en zaterdag extra inzet van een marktmeester nodig.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-33					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Rijksbijdrage	Tegemoetkoming vanuit het Rijk voor extra kosten op de markten	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	30					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Kosten Markten	In verband met corona zijn er nog andere extra kosten gemaakt voor de markten. Vanwege een andere marktopstelling zijn nieuwe tekeningen gemaakt en zijn extra veegkosten gemaakt. Daarnaast zijn extra busjes ingezet voor het vervoer van de marktkooplieden (ivm afstand houden in de busjes) + huur van een toilet en bijbehorende schoonmaakkosten	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-24	-18				
Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	Minder inzet CTR	Vanwege de van toepassing zijnde corona maatregelen was minder inzet nodig op de centrale toezicht ruimte.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	26	30				
Beleggingen en overige baten en lasten	0.8 Overige baten en lasten	Kosten inzet extra fietsdepot	In verband met corona is er een extra fietsdepot ingericht.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-6					
Beleggingen en overige baten en lasten	0.8 Overige baten en lasten	Inzet evenementencoördinator op 1,5 meter project	De evenementencoördinator heeft zich ingezet voor het 1,5 meter project.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-14					
Beleggingen en overige baten en lasten	0.8 Overige baten en lasten	Minder inzet meldkamer	Er is minder personeel werkzaam geweest in de meldkamer.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	14					
Beleggingen en overige baten en lasten	0.8 Overige baten en lasten	Diverse kleine posten	Kosten zoals signing (stickers), hesjes, mondkapjes, dranghekken	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-11					
Opgroeien en talentontwikkeling	4.2 Onderwijsruimte	Huurderving BBS en extra kosten coronamaatregelen (schoonmaak, desinfectiemiddelen, etc.)	Door de corona maatregelen vindt er minder verhuur van zalen plaats voor lokale initiatieven.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-65	-85				
Wonen en werkomgeving	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Kosten in het kader van aanpassingen aan de openbare ruimte ihkv 1,5 m maatregelen	In de stad zijn op verschillende locaties maatregelen getroffen om 1,5 m afstand te kunnen realiseren. Denk aan bebording, belijning op straat, extra reiniging en toiletunits in de openbare ruimte.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-225					
Wonen en werkomgeving	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Rijksbijdrage	Tegemoetkoming vanuit het Rijk voor aanpassingen aan de openbare ruimte	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	250					
Cultureel klimaat	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Omzetverlies culturele instellingen	Vanuit het rijk zijn middelen beschikbaar gesteld voor de ondersteuning regionale infrastructuur voor een aantal culturele organisaties (Designmuseum, Het Noordbrabants museum, WILLEM TWEE en Verkadefabriek), waarbij de voorwaarde is gesteld dat gemeente en provincie hetzelfde bedrag matchen (gemeente: € 1,254 mln). Naast middelen binnen de bestaande begroting (asbestvoorziening en cultuurfondsen) wordt een deel hiervan gedekt uit de rijksuitkering binnen het gemeentefonds. Op korte termijn (verwachting 1 december) komt er een nieuw collegevoorstel ivm een schaderegeling voor de overige culturele organisaties. (578K). Tevens zal hier in worden voorgesteld de dekking van de coronaschade uit de cultuurfondsen van 350K achterwege te laten. De vrijval van de voorziening asbest en de rijksuitkering in het gemeentefonds zouden toereikend moeten zijn voor de schades in 2020. Het verwachte overschot uit de fondsen wordt conform oorspronkelijk raadsbesluit meegenomen naar 2021 (275k). Het geld voor de cultuurfondsen blijft beschikbaar voor het oorspronkelijke doel. Het is de intentie om binnen de mogelijkheden van de cultuurfondsen in 2021 ook individuele ondersteuning van kunstenaars te bieden. Dit betekent in 2020 echter wel een afwijking op de Marap waar geen rekening mee is gehouden.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-1.832					
Cultureel klimaat	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Omzetverlies culturele instellingen	Vrijval voorziening asbestsanering	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	606					
Cultureel klimaat		Omzetverlies culturele instellingen	Uitkering gemeentefonds voor lokale culturele voorzieningen. Mbt 2021; Er wordt een bedrag van 2,1 mln verwacht.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	1.226	PM				
Cultureel klimaat	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Opera aan de Parade	De Opera drie-daagse in juni 2020 is als gevolg van de corona maatregelen niet doorgedaan. De subsidie 2020 wordt deels teruggevorderd (na aftrek van kosten).	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	19					

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Cultureel klimaat	3.4 Economische promotie	Openbare toiletten	Voor de bezoekers in de stad zijn openbare toiletten geplaatst.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-12					
Cultureel klimaat	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Omzetverlies culturele instellingen	Naar verwachting komt er bij de decembercirculaire 2,1 mln voor lokale culturele voorzieningen in 2021. Bij de volgende Corona rapportage hopen we meer inzicht te hebben in de totale schade in 2021. De inschatting is dat dit bedrag volledig nodig zal zijn.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact		PM				
Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	extra inzet handhavers	Er wordt extra ingezet op handhaving corona, 1 fte inhuur in december 2020 en 2-4 fte inhuur voor 2021	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-6					
Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	extra inzet handhavers	Er wordt extra ingezet op handhaving corona, 1 fte inhuur in december 2020 en 2-4 fte inhuur voor 2021, afhankelijk van de ontwikkelingen corona	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-127	-254
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	huurkorting	Huurders in de categorie overig/commercieel (huurders die geen gemeente subsidie krijgen) komen in aanmerking voor huurkorting. Dit betreft de periode waarin gedeeltelijke lock-down maatregelen van kracht zijn. Voor het jaar 2020 zijn dit 5 maanden, medio maart tot en met eind mei en medio oktober tot en met eind december. Naar rato van het omzetverlies wordt een bepaalde huurkorting gegeven.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-200					
Ruimte voor economie en voorzieningen	3.1 Economische ontwikkeling	huurkorting	Huurders in de categorie overig/commercieel (huurders die geen gemeente subsidie krijgen) komen in aanmerking voor huurkorting. Dit betreft de periode waarin gedeeltelijke lock-down maatregelen mogelijk van kracht zullen zijn in 2021. Naar rato van het omzetverlies wordt een bepaalde huurkorting gegeven.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-125	-200
Werk en inkomen	6.3 Inkomensregelingen	BUIG	De coronacrisis en bijkomende economische gevolgen heeft grote impact op de uitkeringen in het kader van de Participatiewet/ BUIG. De instroom neemt toe, terwijl uitstroom naar werk moeilijker is. Dit heeft effect op het aantal uitkeringsgerechtigden, de loonkostensubsidies, de uitvoeringskosten en de uitkeringsprijs. In de bijlage 'Effect corona uitbraak op Uitkeringen Participatiewet / BUIG' wordt dit effect uiteengezet en financieel vertaald voor de komende periode.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-150					
Werk en inkomen	6.3 Inkomensregelingen	BUIG	De coronacrisis en bijkomende economische gevolgen heeft grote impact op de uitkeringen in het kader van de Participatiewet/ BUIG. De instroom neemt toe, terwijl uitstroom naar werk moeilijker is. Dit heeft effect op het aantal uitkeringsgerechtigden, de loonkostensubsidies, de uitvoeringskosten en de uitkeringsprijs. In de bijlage 'Effect corona uitbraak op Uitkeringen Participatiewet / BUIG' wordt dit effect uiteengezet en financieel vertaald voor de komende periode.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-320	-510
Werk en inkomen	6.3 Inkomensregelingen	TOZO levensonderhoud en bedrijfskredieten	De TOZO regeling ondersteunt ondernemers financieel die onder het bestaansminimum komen door de coronacrisis. Daarnaast regelt de TOZO het verstrekken van kredieten om bedrijven in nood te redden. TOZO 1 liep tot 1 juni 2020, TOZO 2 kent een looptijd tot 1 oktober 2020 en TOZO 3 zal tot 1 juli 2021 lopen, waarbij op 1 april 2021 de vermogenstoets in werking zal treden. Daarbij zien we dat er steeds strengere eisen worden gesteld. In combinatie met de versoepeling van de maatregelen en het aanpassingsvermogen van ondernemers, betekent dit dat minder ondernemers gebruik (hoeven te) maken van de TOZO regelingen. Ook worden ondernemers ondersteund in het nadenken over het toekomstperspectief van hun onderneming. In principe worden gemeenten gecompenseerd door het Rijk voor de directe en de uitvoeringskosten van deze regeling. De gemeente 's-Hertogenbosch heeft hier een bedrag van ruim €18 mln. voor bevoorschot gekregen vanuit het Rijk. Afrekening zal plaatsvinden op basis van het aantal genomen besluiten. Onzeker is nog wie het risico draagt indien voorschotten ten onrechte zijn verstrekt en teruggevorderd moeten worden. Beeld is dat de gemeente 's-Hertogenbosch door de gekozen werkwijze weinig onrechtmatige voorschotten (heeft) verstrekt.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-	-

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Werk en inkomen	6.3 Inkomensregelingen	Reguliere BBZ uitkeringen levensonderhoud en bedrijfskredieten	Verwachting is dat na de beëindiging van TOZO er meer BBZ uitkeringen levensonderhoud en bedrijfskrediet verstrekt zullen gaan worden. Vanaf 1 januari 2020 valt de financiering van de BBZ uitkeringen levensonderhoud binnen de BUIG en daarmee is de gemeente 100% financieel verantwoordelijk. Voor de BBZ kredieten is de gemeente 75% financieel verantwoordelijk. Eerder lag de financiële verantwoordelijkheid voor de BBZ merendeels bij het Rijk. Meer aanvragen zullen daarbij ook leiden tot hogere uitvoeringskosten. Vanuit de VNG vindt lobby plaats om de risico's die deze nieuwe financieringsystematiek met zich meebrengt in combinatie met de effecten van de coronacrisis, niet eenzijdig bij gemeenten te laten landen. TOZO 3 is per 1 oktober in werking getreden als landelijke steunmaatregel voor zelfstandig ondernemers en loopt tot 1 juli 2021. Onbekend is hoeveel ondernemers die van de TOZO regelingen gebruik hebben gemaakt, aanspraak zullen kunnen maken op de BBZ, een regeling die aanmerkelijk strengere eisen kent dan de TOZO. Daarmee is de onzekerheid op dit moment te groot om de financiële consequenties in te kunnen schatten.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-					
Werk en inkomen	6.3 Inkomensregelingen	Reguliere BBZ uitkeringen levensonderhoud en bedrijfskredieten	Verwachting is dat na de beëindiging van TOZO er meer BBZ uitkeringen levensonderhoud en bedrijfskrediet verstrekt zullen gaan worden. Vanaf 1 januari 2020 valt de financiering van de BBZ uitkeringen levensonderhoud binnen de BUIG en daarmee is de gemeente 100% financieel verantwoordelijk. Voor de BBZ kredieten is de gemeente 75% financieel verantwoordelijk. Eerder lag de financiële verantwoordelijkheid voor de BBZ merendeels bij het Rijk. Meer aanvragen zullen daarbij ook leiden tot hogere uitvoeringskosten. Vanuit de VNG vindt lobby plaats om de risico's die deze nieuwe financieringsystematiek met zich meebrengt in combinatie met de effecten van de coronacrisis, niet eenzijdig bij gemeenten te laten landen. Inmiddels is bekend geworden dat vanaf 1 oktober TOZO 3 in werking treedt als landelijke steunmaatregel voor zelfstandig ondernemers tot 1 juli 2021. Onbekend is hoeveel ondernemers die van de TOZO regelingen gebruik hebben gemaakt, aanspraak zullen kunnen maken op de BBZ, een regeling die aanmerkelijk strengere eisen kent dan de TOZO. Daarmee is de onzekerheid op dit moment te groot om de financiële consequenties in te kunnen schatten.	Financiële impact volledig onzeker						
Werk en inkomen		Exploitaties participatiebedrijf	Hoog ziekteverzuim en beperkende maatregelen voor de uitvoering i.v.m. corona schaadt het resultaat van de exploitaties van het participatiebedrijf. Totaal geraamde netto toegevoegde waarde (NTW) begroting 2020 (na actualisatie) bedraagt €13,1 mln. Het verwachte verlies voor 2020 bedraagt 1 mln.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-1.000					
Werk en inkomen		Exploitaties participatiebedrijf	De gemeente 's-Hertogenbosch heeft van het Rijk compensatie voor deze verliezen ontvangen van €1,6 mln. Deze zal voor ca. €1 mln. in 2020 worden ingezet en het restant zal naar 2021 worden overgeheveld voor de dan verwachte verliezen	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	1.000					
Werk en inkomen		Exploitaties participatiebedrijf	Hoog ziekteverzuim en beperkende maatregelen voor de uitvoering i.v.m. corona schaadt het resultaat van de exploitaties van het participatiebedrijf. Totaal geraamde netto toegevoegde waarde (NTW) begroting 2020 (na actualisatie) bedraagt €13,1 mln. Het verwachte verlies voor 2020 bedraagt 1 mln. Voor 2021 verwachten we een verlies in de bandbreedte van €300.000 tot €600.000. De gemeente 's-Hertogenbosch heeft van het Rijk compensatie voor deze verliezen ontvangen van €1,6 mln. Deze zal voor ca. €1 mln. in 2020 worden ingezet en het restant zal naar 2021 worden overgeheveld voor de dan verwachte verliezen.	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact					-	-

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Werk en inkomen	6.5 Arbeidsparticipatie	Meer- en minderkosten	Door de corona crisis zijn zowel meer- als minderkosten gemaakt. Meerkosten zijn bijvoorbeeld gemaakt voor de inzet van corona guards, inzet van extra vervoersmiddelen i.v.m. de RIVM richtlijnen en aanpassingen aan de huisvesting, waaronder aan spreekkamers. Minder middelen zijn bijvoorbeeld uitgegeven aan arbo-onderzoeken, job coaching en door vertraging van het Participatiehuis. De incidentele gelden voor deze projecten zullen worden overgeheveld naar 2021. Per saldo leidt dit voor 2020 tot een positief financieel effect van €600.000, welke gestort wordt in de reserve SZF i.v.m. gesloten circuit.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-					
Algemene uitkering	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Bevriezen opschalingskorting	Als één van de coronamaatregelen heeft het rijk de oorspronkelijk geplande verhoging van de opschalingskorting bevroren. Dit leidt tot een voordeel in 2020 en 2021. Dit komt deels ten goede aan het sociaal domein.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	415	946				
Algemene uitkering	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Nog in te vullen maatregel	In het tweede steunpakket van het rijk is een bedrag van landelijk € 100 miljoen opgenomen. Dit gaat nog verdeeld worden over gemeenten, alleen de grondslagen zijn nog niet bekend gemaakt. Wel is duidelijk dat het gaat over compensatie van inkomstenderving zoals parkeergelden, toeristenbelasting etc.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	900					
Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	Huwelijksleges	In 2020 worden er naar verwachting minder huwelijken afgesloten. De verwachting is dat er 2021 een inhaalslag komt.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-100	100				
Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	extra werkzaamheden publieke dienstverlening	extra werkzaamheden gemeentelijk contactcentrum en publieke dienstverlening; 3 FTE voor 0,5 jaar (o.a. voor klantgeleiding)	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-90	-90				
Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	lagere afzet reisdocumenten	Verwacht wordt dat leges reisdocumenten en rijbewijzen in 2020 lager zullen worden. Naar verwachting betekent dit een verschuiving van de leges naar de toekomst.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-100	100				
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	Horeca vouchers	Om de zorgmedewerkers te bedanken en de lokale horeca te ondersteunen zijn er Horeca vouchers voor het zorgpersoneel te beschikking gesteld.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-100					
Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	Verkiezingen	extra kosten voor corona proof organiseren van verkiezingen (ter voorbereiding in 2020 en uitvoering in 2021).	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-287					
Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	Verkiezingen	bijdrage vanuit het Rijk voor uitvoering corona proof verkiezingen	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	287					
Gemeentelijke belastingen	0.64 Belastingen overig	Toeristenbelasting	In het 2e kwartaal wordt er niet of nauwelijks toeristenbelasting in rekening gebracht. Gemiddeld heffen we 300.000 per kwartaal aan toeristenbelasting. Het 2e kwartaal levert nagenoeg geen opbrengst op. Ook voor het tweede halfjaar 2020 en het eerste halfjaar van 2021 gaan we uit van lagere opbrengsten.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-510	-400				
Gemeentelijke belastingen	0.64 Belastingen overig	Toeristenbelasting	Bijdrage rijk derving toeristenbelasting over 1e halfjaar.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	310					
Gemeentelijke belastingen	0.64 Belastingen overig	Precariobelasting	De horeca-ondernemingen zijn gedurende de intelligente lockdown van 15 maart tot 1 juni gesloten geweest. Ook de terrassen waren buiten gebruik. Voor de periode waarin de terrassen gesloten waren leggen we geen precario op. Nu hebben we weer een gedeeltelijke lockdown en is de horeca wederom gesloten. We heffen daarom voor het laatste kwartaal ook geen precario voor de terrassen.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-230	PM				
Beleggingen en overige baten en lasten	0.4 Overhead	Thuiswerkfaciliteiten	Om het thuiswerken te kunnen faciliteren zijn er extra ict kosten gemaakt zoals het uitbreiden van de server-/geheugencapaciteit, aanschaf Microsoft Teams en het kopen van extra thuiswerklicenties. Daarnaast zijn er meer laptops en schermen ter beschikking gesteld. Totaal worden er in 2020 en 2021 naar verwachting extra investeringen gedaan voor € 1,5 mln. Dit leidt tot extra kapitaallasten 392 K. Daarnaast zijn er structureel hogere onderhoudskosten door uitbreiding licenties 152 K.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-544	-538	-538	-538		
Beleggingen en overige baten en lasten	0.4 Overhead	besparing vaste werkplekken stk	In 2020/2021 stond de vervanging van de vaste werkstations en beeldschermen van het stadskantoor op de planning om vervangen te worden. Nu bijna alle medewerkers een laptop hebben/krijgen met bijbehorende vdi licenties, wordt er voor gekozen om niet alle vaste werkplekken te vervangen. De vaste werkplekken die wel vervangen worden (circ 500) worden vdi werkplekken. Dit levert een besparing op van circa 1 mln investering. Hierdoor besparen we 192 K op de kapitaallasten	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	192	192	192	192		

Programma	Taakveld	Onderwerp	Toelichting	Mate van zekerheid financiële impact	Financiële effecten die we redelijk kunnen inschatten				Financiële effecten die we met een bandbreedte kunnen inschatten	
					2020	2021	2022	2023	Bandbreedte financiële impact 2021	
									Minimaal	Maximaal
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	Uitzenden raads en commissie vergaderingen	Om 1,5 meter afstand te kunnen waarborgen is publiek bij de commissie en raadsvergaderingen niet toegestaan. In plaats hiervan worden de vergaderingen live uitgezonden. De kosten voor het filmen van deze vergadering bedragen ongeveer € 2500 per vergadering.	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	-110	-30				
Gemeentelijke belastingen	0.64 Belastingen overig	Precariobelasting	Rijksbijdrage precario	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	100					
Bestuursorganen en -ondersteuning	0.1 Bestuur	Horeca vouchers	Rijksbijdrage horecavouchers	Met redelijke zekerheid te bepalen financiële impact	98					
Beleggingen en overige baten en lasten	0.8 Overige baten en lasten	Oninbare vorderingen	Door de steunmaatregelen van het Rijk zijn tot op heden maar een beperkt aantal bedrijven failliet gegaan. Bijgevolg zien we tot op heden weinig afboekingen op openstaande vorderingen en aanspraken op gemeentelijke borgstellingen. Met het afbouwen van de steunmaatregelen verwachten we dat het komend jaar een toename van het aantal faillissementen. We houden rekening met oninbaarheid van vorderingen met een bandbreedte van € 200.000 tot € 500.000 Voor de sociaal debiteuren schatten we de financiële impact in 2021 in op maximaal € 475.000	Met enige zekerheid te bepalen financiële impact	PM				-200	-975
					-4.141	-710	-346	-346	-3.394	-9.481